

skelligt at sige, men de ville nok ikke blive af anden Bessaffenhed end de Grunde, man nu i to Maaneder har seet fra de Autoriteter, der, som det er sagt, i Sundhedens Interesse have terroriseret Kjøbenhavn. Disse Autoriteters Beslutninger skulle ogsaa have indeholdt Grunde, men hvad har det været for Grunde? Man har sagt: Nu er det Huus saaledes og saaledes indrettet, men inden 6 Uger skal det være saaledes og saaledes indrettet; Grundene til, at Indretningen skulde være anderledes, har man forgjæves søgt i talrige Art beskrevet Papir. Saa siger Lovforslaget endvidere, at man kan gaae til Domstolene. Ja, hvad vil det sige at gaae til Domstolene i saadan en Sag? Hvem gaaer hen og faaer en Dom for, hvorvidt han har været pligtig til at opføre en Bygning paa en vis Maade, naar han ikke kan faae Erstatning? Og det er netop den store Feil, og en grundvæsentlig Mangel ved Loven, at den ikke siger, hvor en Grundeier skal søge Erstatning, hvem der er pligtig at give ham Erstatning, dersom Sundhedsdirectionen har overskredet sin Competence. Den, der kjender den danske Lovgivning om Erstatning, og den, der har havt med Erstatningsagers Bedømmelse at gjøre, vil vide, at der ikke er nogen mere rar Materie i den danske Civilproces end Erstatningslovgivningen, og det er overordentlig vanskeligt, naar En har lidt en Skade, da at bevise Skadens Tilværelse og Omfang, og først da kan han komme til Erstatning. Jeg troer nu ikke, at en Mand, som har efterkommet Sundhedscommissionens eller Sundhedsdirectionens Paalæg, nogensinde vil kunne faae en Erstatning tilkjendt hos nogen af disse, og i Lovforslaget findes der heller ikke Noget om, at de Udgifter, en Mand har havt paa Grund af Sundhedsautoriteternes Feiltagelse, skulde erstattes ham. Naar det nu, som anført, hedder, at man kan gaae til Domstolene, saa er det dog kun under sædvanlige Forhold; naar man kommer ind under de overordentlige Forhold, de, der begynde at omtales i § 12 med de forfækkelige Ord Pest og Cholera, saa har man slet ingen Udgang til Domstolene, saa kan man heller ikke forlange Grunde, saa gaaer det Altsammen dictatorisk,

saaledes, at Sundhedscommissionen, eller, naar man kommer til Toppunktet i Lovudkastet, § 15, de enkelte Formænd tage Bestemmelser alene efter deres Skjøn, uden Udgang til Erstatning eller endog blot til Søgmaal, hvis der er begaaet Feil af dem. Enhver er altsaa fortabt, naar han falder ind under Commissionens Herredømme, og har ikke det mindste Beskyttelsesmiddel mod dens Beslutninger. At vedtage et saadant Lovforslag, troer jeg rigtignok vilde være noget usforeneligt med virkelig Borgerfrihed. Det vilde, troer jeg, være et altfor stort Boveskuffe; idetmindste har jeg ikke kunnet pine en saadan Behagelighed ved de hidtilværende Commissioner, eller er bleven saaledes overbevist om Gavnligheden af deres Foretagender, at jeg vil give min Stemme til et saadant Lovforslag. Det har ikke manglet paa Tilfælde af den Art i de sidste Par Maaneder i Kjøbenhavn, og det har ikke været vanskeligt at blive bekendt med mange af dem i deres Detail. Jeg vil ikke her gaae ind paa at kritisere, hvorledes den almindelige Sundhedscommission, som jo iøvrigt ogsaa her har fundet sine store Lovtalere, har behandlet de enkelte Districter i Byen; men jeg vil blot sige i Almindelighed, at jeg anseer det for en usforsvarlig Fremgangsmaade, at en Autoritet skal kunne fratage en Mand Brugen af hans Eiendom, saalange der ingen Lov er, hvorefter den handles. Naar en Eiendom er opført efter Lovgivningen, efter de Regler, som Staten til forskjellige Tider har foreskrevet for Bygningers Opsørelse, saa seer jeg ikke, hvorledes det kan forsvares, at en Autoritet kalder en saadan Bygning ulovlig og siger, at den er saaledes, at Staten ikke kan indrømme dens Afbenyttelse. Man har virkelig seet de meest comiffe Ting i Commissionernes Skjøn, ikke den overordentlige Commission, men disse smaa bitte Commissioners, som nedsettes for et Par Gader og saa fordrive nogle Dage med at undersøge forskjellige Huse. Saadanne Commissioner sige, at en vis Bygning ikke har gibsede Loster, og, for at Sundheden skal bevares, skulle Losterne i Køfenerne gibses inden 4 Uger, hvorimod de ikke bryde sig om at faae Losterne gibsede i Beboelsesværelserne. Andre Commissioner sige, at en Trappegang er for smal og